

KLAGANDE

Swedegas AB, 556181-1034
Kilsgatan 4
411 04 Göteborg

Ombud: Advokaterna Marcus Axelryd och Linda Landén
Frank Advokatbyrå AB
Box 7099
103 87 Stockholm

MOTPART

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna

ÖVERKLAGAT BESLUT

Energimarknadsinspektionens beslut den 23 oktober 2014 i ärenden med diariern 2014-101940 och 2014-101945

SAKEN

Fastställande av intäktsram för tillsynsperioden 2015–2018 enligt naturgaslagen; nu fråga om muntlig förhandling m.m.

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Förvaltningsrätten beslutar att hålla muntlig förhandling i målen.
2. Förvaltningsrätten medger att förhör med Daniel Frigell, Thore Johnsen, Björn Gustafsson och Bo Andersson hålls vid den muntliga förhandlingen.
3. Förvaltningsrätten avslår yrkandet om att en oberoende sakkunnig ska utses i målen.

YRKANDEN M.M.

Swedegas AB

Swedegas AB har överklagat Energimarknadsinspektionens beslut om fastställande av intäktsram för tillsynsperioden 2015–2018 avseende transmission respektive lagring av naturgas. Swedegas yrkar att muntlig förhandling ska hållas i målen och åberopar muntlig bevisning i form av förhör med director Daniel Frigell vid KPMG och professor Thore Johnsen.

Energimarknadsinspektionen

Energimarknadsinspektionen anser att muntlig förhandling är obehövligt eftersom målen inte är av sådan beskaffenhet att det krävs och då det kommer att finnas ett tillräckligt skriftligt beslutsunderlag. Vidare anser Energimarknadsinspektionen att de av Swedegas åberopade förhören med Daniel Frigell och Thore Johnsen får anses obehövlige och därför bör avvisas. Energimarknadsinspektionen hänvisar i denna del till Förvaltningsrätten i Linköpings beslut den 19 juni 2013 i mål 7937-11 m.fl. angående intäktsramar för elnätsföretag. För det fall förvaltningsrätten beslutar att hålla muntlig förhandling och vid denna tillåta muntlig bevisning åberopar Energimarknadsinspektionen förhör med partner Björn Gustafsson vid Ernst & Young AB och chefsekonomen tillika ekonomie doktor Bo Andersson vid Post- och Telestyrelsen. Vidare yrkar Energimarknadsinspektionen att förvaltningsrätten ska utse en oberoende sakkunnig i enlighet med vad som avses i 24 § förvaltningsprocesslagen.

Som skäl för yrkandet att rätten ska utse en oberoende sakkunnig anför Energimarknadsinspektionen bl.a. följande. Parterna har gett in omfattande material i form av utlåtanden om lämplig kalkylränta. De frågor som utlåtandena avser är mycket komplicerade och det krävs särskild expertis

för att göra en bedömning av det underlag som åberopats. I de tidigare avgjorda målen om intäktsramar för elnätsföretag ifrågasatte Kammarrätten i Jönköping det lämpliga i att en domstol tvingas ange lämpliga parametervärden. Energimarknadsinspektionen har uppfattat att detta uttalande har sin grund i rättens bristande kunskaper om ekonomisk metod och påföljande praktiska svårigheter att utvärdera utredningsmaterialet.

Det kan inte bortses från att Swedegas utlåtanden har tillkommit på begäran av part med tydligt egenintresse. För att säkerställa att kundernas och samhällets intressen blir tillvaratagna i processen är det nödvändigt att domstolen har tillgång till objektiv expertis på området. Sakkunnigutlåtande från den som rätten utser är inte ett bevis utan avser i stället att tillföra rätten särskild kunskap. Det är inte rimligt att domstolens avgörande ifråga om kalkylräntans storlek och de enskilda parametervärdena enbart grundas på en bedömning av partsinlagor.

I mål om elektronisk kommunikation består rätten av två lagfarna ledamöter och två särskilda ledamöter som är ekonomiska experter. Detta eftersom målen är ekonomiskt komplicerade. De nu aktuella målen handlar om samma sak, nämligen vad som utgör rimlig avkastning på viss reglerad verksamhet och hur beräkningen av WACC ska göras. Komplexiteten i målen är densamma, vilket stärker Energimarknadsinspektionens uppfattning att förvaltningsrätten bör utse en oberoende sakkunnig.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Rättslig reglering

Enligt 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska rätten se till att målet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver. Genom frågor och påpekanden ska rätten verka för att parterna avhjälper otydligheter och ofullständig-

heter i sina framställningar. Rätten ska se till att inget onödigt förs in i målet. Överflödiga utredningar får avvisas.

Enligt 24 § förvaltningsprocesslagen får rätten inhämta yttrande över fråga, som kräver särskild sakkunskap, från myndighet, tjänsteman eller den, som eljest har att gå till handa i ämnet, eller anlita annan sakkunnig i frågan.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten anser att det i målen finns skäl att hålla muntlig förhandling och medger muntlig bevisning i form av förhör med de av parterna åberopade förhörspersonerna. Kallelse till muntlig förhandling kommer ske i särskild ordning.

Vad gäller frågan om förvaltningsrätten ska utse en oberoende sakkunnig gör rätten följande bedömning.

Parterna har i målen presenterat utlåtanden från sakkunniga och experter. Dessa redogör för hur de anser att olika parametrar i beräkningen ska bestämmas och hur en rimlig kalkylränta ska beräknas. Samtliga experter synes ha gjort sina bedömningar enligt ekonomiskt vedertagna metoder. Förvaltningsrätten finner mot denna bakgrund att det inte föreligger skäl att från rättens sida utse en särskild sakkunnig.

Detta beslut får inte överklagas särskilt.

Ronny Idstrand

Tomas Fredén

Föredragande har varit Elin Stom, Mari Upphagen och Marie Wickström.